

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/82805,Sujkowski-Ziemowid.html>
2022-10-05, 00:50

Sujkowski Ziemowid

SUJKOWSKI Ziemowid (13 VII 1933, Warszawa – 9 VII 2006, tamże), fizyk jądrowy. Syn Z. Sujkowskiego i Idalii z Czarnockich, nauczycielki geografii i autorki podręczników dla szkół średnich. Wcześniej stracił rodziców i po wojnie był wychowywany przez krewnych.

Do szkoły podstawowej i gimnazjum chodził w Kielcach, maturę jednak zdał w Gdańsku, gdzie mieszkał u wuja, profesora medycyny. W latach 1951–55 studiował fizykę na UW.

W 1955 został asystentem prof. A. Sołtana w Zakładzie Fizyki Jądrowej Instytutu Badań Jądrowych w Świerku. Niedługo potem otrzymał stypendium na wyjazd do Szwecji i w 1961 uzyskał stopień doktora filozofii i docenta na uniwersytecie w Sztokholmie. Po powrocie do Polski uzyskał w 1963 niezależnie stopień doktora na podstawie rozprawy *Doświadczalne badanie widm Augera z powłok K i L*. W 1971 otrzymał tytuł profesora, a od 1996 był dyrektorem Instytutu Problemów Jądrowych.

S. był autorem licznych ważnych prac z eksperymentalnej fizyki jądra atomowego, a także z pogranicza fizyki jądrowej i fizyki atomowej. Zajmował się zjawiskiem Augera, oddziaływaniem promieniowania gamma z silnie związanymi elektronami i towarzyszącymi efektami (wewnętrzne hamowanie elektronów i proces podwójnej jonizacji atomu przez pojedynczy foton). Prowadził badania eksperymentalne z grupą współpracowników w instytucie GSI w Darmstadt, instytucie RCNP w Osace i w instytucie Paula Scherrera w Villingen k. Zurychu. W tym ostatnim zainicjował badania zjawiska wielokrotnej jonizacji wewnętrznych powłok atomowych.

W 1968 S. włączył się wraz z zespołem do badań właściwości

jąder przejściowych i jąder w stanach o dużych wartościach momentu pędu. Prowadził te badania w Sztokholmie, potem w Grenoble i Groningen. Zajmował się także badaniem mechanizmu reakcji jądrowych. W ostatnich latach życia jego zainteresowania przesunęły się do fizyki neutrin. Opracował na nowo zapomniany pomysł poszukiwania neutrin Majorany przez poszukiwanie bezneutrinowego podwójnego wychwyty elektronu.

S. odgrywał bardzo ważną rolę w polskiej fizyce jądrowej. Opublikował około 150 prac naukowych i wychował wielu fizyków. Przekształcił tradycyjne letnie szkoły fizyki jądrowej w ogólne konferencje fizyki subatomowej, odbywające się co roku na Mazurach.

D. Chmielewska, T. Matulewicz, S. Wycech, P. Żuprański:
Ziemowid Sujkowski (1933–2006), „Postępy Fizyki” 58, 73–74 (2007).

Andrzej Kajetan Wróblewski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)